

Vyhodnocení ankety Podnikatelských odborů „Stát a podnikání“

Zpravoval realizační tým:

Mgr. Ladislav Buček (vedoucí)

Mgr. Valeriia Listkova

Mgr. Martin Švarc

Obsah

1. Technická zpráva.....	3
2. Vyhodnocení výsledků.....	4
2.1. Aktuální a závažné problémy ČR	4
2.2. Časová náročnost administrativy nařízené státem	9
2.3. Vztah státu a podnikání v ČR	14
2.4. Efektivní pomoc podnikatelům	17
2.5. Hodnocení vlády optikou podpory MSP	22
3. Rejstříky.....	23
3.1. Seznam tabulek	23
3.2. Seznam grafů	23

1. Technická zpráva

Anketu na téma „Stát a podnikání“ zpracovala společnost Inboox CZ, s.r.o. pro Podnikatelské odbory v následujícím rozsahu:

- příprava dotazníku a otázek podle tematického zadání Zadavatele,
- naprogramování dotazníku pro CAWI sběr,
- průběžné sledování sběru dat, kontrola a čištění datové matice (vyřazování neúplných a logicky nekonzistentních dotazníků), zajištění reprezentativity vůči vybraným kvótním znakům,
- statistické vyhodnocení dat a jejich interpretace.

Základní populací šetření jsou zástupci (majitelé, vedoucí pracovníci) podnikatelských subjektů, kteří reagovali na výzvy Podnikatelských odborů k vyplnění ankety.

Výběrový soubor o velikosti 1041 úplných platných dotazníků je reprezentativní¹ vůči celostátnímu zastoupení podnikatelských subjektů podle velikosti a podle krajského zastoupení místa hlavní realizace podnikatelské činnosti².

Tabulka 1: Krajské složení výběrového souboru, N = 1041

Kraj v němž subjekt převážně realizuje svou podnikatelskou činnost	Počet
Praha	140
Středočeský	119
Jihomoravský	125
Moravskoslezský	99
Liberecký	53
Jihočeský	69
Ústecký	55
Plzeňský	46
Vysočina	49
Královehradecký	62
Karlovarský	38
Pardubický	56
Olomoucký	66
Zlínský	64

Tabulka 2: Zastoupení podniků podle velikosti, N = 1041

Velikost podniků	Počet
mikropodniky (do 10 zaměstnanců)	995
malé podniky (11-50 zaměstnanců)	36
střední podniky (51-250 zaměstnanců)	9
velké podniky (více než 250 zaměstnanců)	1

Sběr dat probíhal v období od 21. 6. 2021 do 15. 7. 2021 technikou CAWI.

¹ Maximální odchylka reálného naplnění kvóty od její hodnoty činí 2,4 %.

² Neptali jsme se na administrativní sídlo, ale na reálné místo podnikání, proto jsou hodnoty kvóty stanoveny podle počtu obyvatel daných krajů.

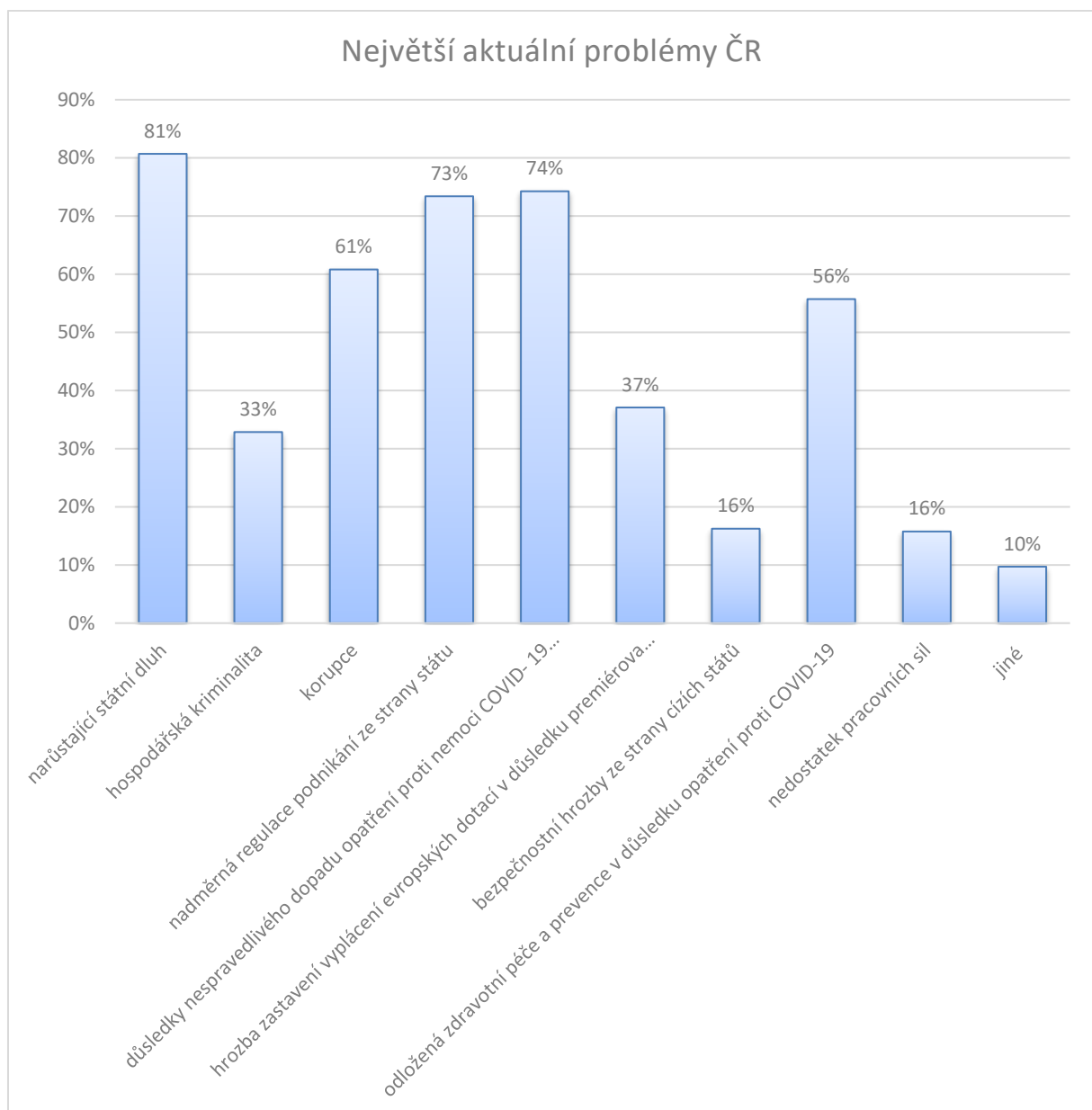
2. Vyhodnocení výsledků

2.1. Aktuální a závažné problémy ČR

V podnikatelské populaci, zejména když jsou v ní opravdu reprezentativně zastoupeny střední a malé podniky (včetně mikropodniků), které reálně tvoří drtivou většinu všech podnikatelských subjektů, vidíme významně odlišné vnímání aktuálních a závažných problémů ČR, než jaké nám často představují média. Bez ohledu na to, zda jsou nakloněna současné vládě nebo jsou k ní kritická, obvykle reflektují názory úzké skupiny velkých zaměstnavatelů nebo informují o názorech veřejnosti jako celku, v níž jsou silně zastoupeny skupiny závislých na státu (státní zaměstnanci, důchodci).

Respondenti mohli uvést více odpovědí, procenta tedy znamenají, kolik procent z maxima (1041) označilo daný problém jako ten, který patří mezi ty aktuálně nejzávažnější.

Graf 1: Co z Vašeho pohledu patří mezi aktuální a závažné problémy České republiky? N = 1041

Pomyslné stupně vítězů mezi největšími aktuálními problémy z hlediska podnikatelských subjektů obsadily narůstající státní dluh (81 %), nespravedlivé dopady opatření proti nemoci COVID 19 (74 %) a nadměrná regulace podnikání ze strany státu (73 %).

Přes 50 % se ještě dostala korupce (66 %) a odložená zdravotní péče a prevence v důsledku koncentrace na boj s COVID 19 (56 %)

Naopak některá silně medializovaná témata byla jako aktuální a závažná označena jen cca třetinou respondentů (možné zastavení evropských projektů kvůli střetu zájmu premiéra – 37 %, hospodářská kriminalita – 33 %) nebo dokonce jen 16 % v případě vnějšího ohrožení cizím státem nebo nedostatkem pracovních sil.

Tyto rozdíly mají většinou velmi logické vysvětlení³. Narůstající státní dluh ohrožuje do budoucna všechny, i ty kteří si to dnes neuvědomují, případně z jeho růstu aktuálně (byť i nezávisle a neúmyslně) těží a/nebo podporují politické síly, které jsou za jeho nárůst odpovědné. Předlužený stát bude muset v budoucnu šetřit a/nebo zvyšovat daně. Předlužený stát, který bude muset stále větší podíl z toho, co vybere od občanů, dávat na splácení dluhů, nebude mít na další zvyšování důchodů, platů, sociálních dávek či na investice. Podnikatelé toto riziko vidí zřetelněji, protože ví, že svůj podnik nemohou nikdy předlužit tak, aby nabrané úvěry nedokázali splácet. Narůstající státní dluh tak může být v budoucnu „otcem“ mnoha sekundárních problémů, proto je nejčastěji vybranou možností.

Podnikatelskou veřejností také stále silně rezonuje nespravedlivé řešení boje proti pandemii. Zatímco významná část byznysu běžela bez omezení nebo jen s malými omezeními po celou dobu krize, ačkoli se zde scházely velké počty lidí, řada menších podniků a živností byla bez milosti zavřena, nebo ještě hůře nepřímo omezena (můžete mít otevřeno, ale nesmí k vám chodit lidé, případně tak málo nebo s takovými omezeními, že se vám ani nevyplatí mít otevřeno, ale na nejvyšší kompenzace nedosáhnete). Zatímco pro cca 2/3 populace pandemie neznamenal reálný propad příjmů, byly vedle nezaměstnaných osob OSVČ druhou nejpostiženější skupinou. Řada dalších firem pak přežila a udržela své zaměstnance na úkor svých majitelů, kteří do firmy napumpovali své peníze nebo si vzali půjčky pro jejich udržení. Mnoho zaměstnanců veřejného sektoru ale i velkých (vesměs nadnárodních) soukromých firem mělo během pandemie plné platy, důchody byly vypláceny v plné výši a opakovaně valorizovány, zatímco malí a střední podnikatelé (a s nimi často jejich zaměstnanci) chudli. V řadě případů ne kvůli pandemii jako takové, ale kvůli zákazům a omezením podnikání, u nichž nebylo často ani řádně vysvětleno, proč jsou uvaleny právě na ně. Tyto důvody je třeba hledat za pocitem 74 % respondentů, že tato neřešená a zatajovaná nespravedlnost patří podle jejich pohledu mezi aktuální největší problémy.

Nadměrná regulace podnikání ze strany státu (73 %) se ale netýká jen koronavirového období. Je to do jisté míry typická pro celou postmoderní Evropu a v ČR je to celé umocněno posledními dvěma vládami, které pod záminkou boje proti korupci a hospodářské kriminalitě stále „utahují šrouby“ podnikatelům. To neznamenal, že by korupce a hospodářská kriminalita nebyly problémy, resp. že by podnikatelům nevadily. Nicméně z rozhovorů s nimi víme, že se logicky ptají, kolik dalších voleb na stejná témata je možné vyhrát. A proč věřit někomu, že zamete s korupcí, když už je u moci dvě volební období a zatím s ní nezametl. Navíc jako malý či střední podnikatel toho moc hospodářsky kriminálně spáchat nemůžete a sami sebe také všichni neuplatíte, abyste si od jiného živnostníka koupili dražší rohlíky nebo obkladačky. Prostředí pro korupci kvete tam, kde hospodaříte s velkými penězi, které nejsou Vaše – tedy u veřejné správy nebo velkých organizací. Nepoctiví podnikatelé samozřejmě existují také a drtivě většinou poctivých vadí, ale proč kvůli nim preventivně na všechny pohlížet jako na gaunery, komplikovat jim život, když bez těch, co na druhé straně úplatky berou, by celý systém korupce byl nabourán mnohem levněji a efektivněji.

³ V interpretaci se vedle výsledků aktuálního dotazníkového šetření opíráme o kvalitativní šetření „Hlas obětovaných“, které jsme prováděli na jaře 2020 s představiteli podniků významně zasažených lockdowny a dalšími opatřeními proti šíření koronaviru.

Přestože vláda není u respondentů našeho průzkumu ve velké oblibě a pan premiér obzvlášť, za aktuální a vážný problém pro ČR jeho střet zájmů označuje jen 37 % respondentů. To sice také není zanedbatelné číslo, ale zároveň vypovídá i o tom, že pro řadu podnikatelů nejsou dotace důležité, podnikají bez nich, takže více než tento problém je trápí výše uvedené nadměrné regulace podnikání, zadlužování státu nebo nefér řešení pandemie.

Problém nedostatku zaměstnanců se dotýká samozřejmě i řady menších zaměstnavatelů, aktuálně například v gastronomických oborech, kam se nevrací významná část zaměstnanců, o kterou přišli v době omezení ekonomiky. Už jen proto, že stále existuje riziko dalších omezení a zákazů na podzim, takže raději setrvávají např. ve výrobních firmách, obchodních řetězcích, e-shopech, logistických společnostech nebo ve veřejném sektoru, kde mají jistotu, že se jich případná omezení nedotknou. Nicméně tak hrozivě, jak problém vnímáme z médií, jej naši respondenti nevidí. Většina z nich podniká sama nebo s několika málo kolegy. Když je nebudou nadměrně zatěžovat nebo brzdit stání regulace, jsou schopni svou práci zvládnout. Navíc podnikatelé nemají v případě potřeby problém pracovat „přes čas“, ve svém osobním volnu, o víkendu a obecně více než 8 hodin denně. Takže když mají hodně zakázek, hlavně se je snaží zvládnout a hledají cesty, jak to udělat, ne proč to nejde. Mediální pohled je logicky ovlivněn několika stovkami největších firem v ČR, které se s problémem nedostatku zaměstnanců skutečně potýkají a díky svému vlivu svůj pohled dokáží do veřejného diskursu prosadit jako dominantní.

Navzdory tomu, že např. Vrbětická kauza proběhla krátce před dotazníkovým šetřením, také vnější ohrožení jiným státem považuje za aktuální a závažný problém jen menšina respondentů. Výše diskutované vnitřní problémy jsou pro ně aktuálně mnohem zásadnější.

Další názory

U této otázky měli respondenti také možnost formou volného komentáře uvést své názory na další vážné a aktuální problémy. Této možnosti jich využilo 101, tedy 9,7 %. Někteří uvedli v odpovědi více problémů, proto celkový počet identifikovaných problémů je vyšší než 101.

Odpovědi s podobným vyzněním jsme pro větší přehlednost seskupili do tematických kategorií.

1. Největší skupinou jsou komplikace, problémy a nespravedlnosti spojené se zvládnutím pandemie COVID-19. Tuto možnost zvolilo celkem 46 respondentů.
 - a. Z toho 35 pokazuje zejména na nespravedlivé řešení pandemie (někdo musel zavřít, někdo ne, někdo měl plný plat a někdo jen almužnu), osobní tragédie způsobené omezeními podnikání a nedostatečnými kompenzacemi nebo sociální a psychologické důsledky pandemie.

Pro ilustraci citujeme několik konkrétních výroků:

Jsem kadeřnice, začala jsem podnikat 1.6.2020 takže došlo k situaci, kdy jsem většinu roku nemohla ani vydělávat, ani si tvořit klientelu. Za dobu zavřené provozovny jsem prodělala víc než 60 tisíc. Doufám, že někdo konkrétní ponese odpovědnost za ta zakazující protiprávní rozhodnutí a ztráty.

Úředníci, kteří za covidu s plnými žaludky a neztenčenými příjmy dovedli jedině. ŠKODIT A HÁZET KLACKY POD NOHY. Příklad za sebe: díky opatřením proti covidu jsem přišel o 100 000 tržeb za první tři týdny. NEMĚL JSEM proto peníze na opravu auta = dobře živený fízl (se slovy "když se vám nedaří podnikat, jděte na pracák") a úřednice (vy jste všechny ohrozil pro své ekonomické zájmy!) sebral řidičák. V podstatě rozbili cokoliv, co jsem roky budoval. ZMRDI.

Zdevastovaná morálka zaměstnanců v důsledku 100% náhrad od státu. Zaměstnanci se flákali doma, zatímco podnikatelé krachovali. Nyní nechtějí pracovat ani za zvýšenou mzdu a podnikatelé zase krachují.

Absolutní nerespektování zákonů ze strany státu (opatření, která jsou v rozporu s LZPS, což potvrdil i NSS), arogance státní moci.

- b. Zbylých 9 výroků v této kategorii směřovalo proti počínající diskriminaci neočkovaných osob, nepřímému nucení k očkování a nerespektování prokazatelných protilátek jako jednoho ze zdrojů prokázání bezinfekčnosti.
 - c. Dva respondenti pak vidí problém ve zdravotních důsledcích zvládnání epidemie, snížení imunity apod.
2. Další početnou kategorií (40 voleb) byla kritika premiéra osobně, vlády jako celku, případně celkově veřejné správy.
- a. 10 x je za největší problém označena přebujelá (někdy též neschopná) veřejná správa, zbytečná byrokracie, produkující nadměrnou zátěž na lidi
 - b. 10 x je za problém označen přímo premiér Babiš,
 - c. 7 x vláda jako celek,
 - d. 6 x korupce a klientelismus veřejné správy, mafiánské způsoby,
 - e. 2 x si respondenti povzdechli, že chybí moudří/vzdělaní lidé ve vedení státu,
 - f. 2 x se objevilo obvinění vlády a parlamentu z vlastizrady, zaprodávání země
 - g. 1 x je se v odpovědích objevil prezident Zeman,
 - h. 1 x je uvedeno narušení důvěry mezi občany a státem, resp. institucemi státu,
 - i. 1 x neodpovědnost poslanců, kteří svými hlasováními škodí lidem a nic se jim nestane.
3. Další skupina výroků (17) označuje za hlavní problémy témata některých oborových politik, která podle vyznění výroků nespojujeme bezprostředně s touto konkrétní vládou nebo fungováním veřejné správy.
- a. 4 x podřízený vztah vůči
 - b. 3 x hospodářská nesoběstačnost,
 - c. 3 x přílišné prosazování se skupiny jako LGBTQT komunita, hnutí black lives matter
 - d. 2 x imigranti
 - e. 2 x malý zájem o ekologii (např. problematika mikroplastů)
 - f. 1x přehnaný tlak na ekologii
 - g. 1 x zbytečné vystupování proti Rusku, "
4. Situaci na trhu práce, kde chybí pracovníci, což je ale podle některých respondentů způsobeno systémem sociálních dávek nebo vzdělávacím systémem, vidí jako největší problém 7 respondentů:
- a. 3 x nízká úroveň vzdělanosti, nízká úroveň absolventů, např.:
- Nedostatek odborných a kvalitních pracovních sil (pracovních sil je dost, kvalita absolventů je ale hrůzostrašná).*

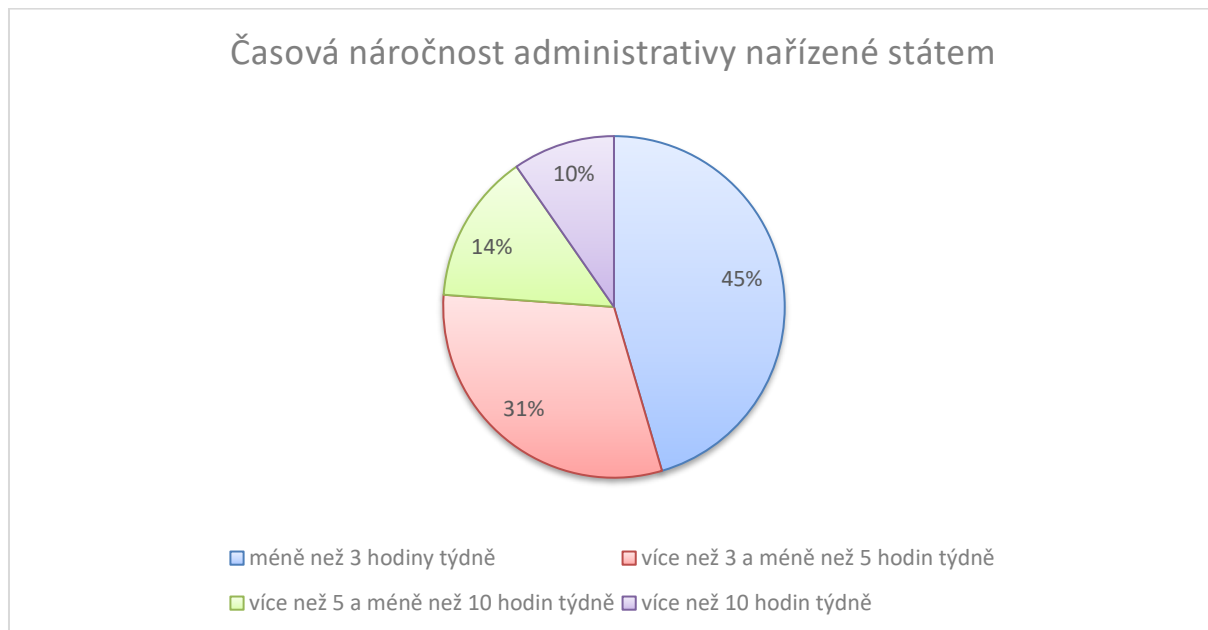
- b. 2 x na ÚP je spousta lidí, kteří by mohli pracovat, ale kvůli podpoře od státu se jim nechce,
 - c. 1 x nespravedlivé sociální dávky,
 - d. 1 x chybí řemeslníci.
5. 5 výroků směřovalo kritiku vůči médiím, někdy všem (3), někdy komerčním (1) a jindy veřejnoprávním (1). Respondenti jim vytýkají nekvalitní zpravodajství, manipulaci, strašení lidí či propagování jednostranných názorů. V jednom případě jsou zmíněni i epidemiologové a role médií při jejich podpoře.

Výstupy některých epidemiologů a imunologů, kteří šíří poplašné zprávy, šíří strach z mutací a děsí podzimem. Lidé potřebují naději, práci a nebát se.

6. Další skupina výroků (4) tematizuje problematiku vymahatelnost práva, nedostatečnou soudní ochranu a nevymahatelnost dluhů.
7. Pro 4 respondenty je problémů mnoho, že je ani nemohou vyjmenovat, případně mají pocit, že je všude bordel.
8. Zbylé výroky jsou tematicky velmi pestré a vesměs zastoupeny pouze jedním respondentem:
- a. Malé platy ve velkých firmách, takže lidé nemají na nákup kvality u živnostníků.
 - b. Likvidační pokuty pro živnostníky.
 - c. Rostoucí ceny stavebních materiálů.
 - d. Málo mladých lidí ve vládních stranách.
 - e. Vyhrožování starým lidem.
 - f. Tlak obchodních řetězců na obchod a dodavatele.
 - g. Oligarchizace společnosti.
 - h. Podpora stravenkových firem.
 - i. Rozdělená společnost.
 - j. Nadnárodní firmy pohlcují české.

2.2. Časová náročnost administrativy nařízené státem

Graf 2: Kolik času v podnikání Vám zabere administrativní činnost nařízená státem? N = 1014⁴

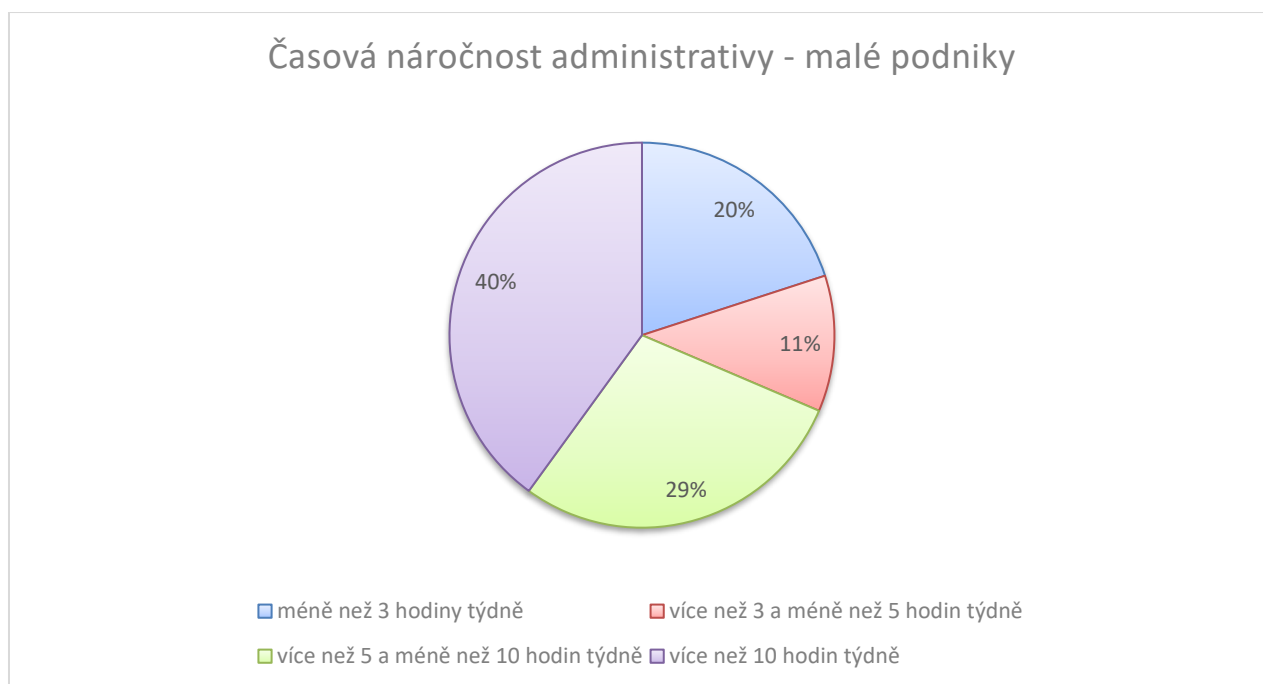
Největší část respondentů (45 %) uvedla, že administrativní činnosti nařízené státem jim zaberou méně než tři hodiny týdně. Zároveň to znamená, že pro 55 % subjektů je to více než 3 hodiny týdně tedy více než 12 hodin za měsíc.

Administrativní náročnost roste se zvětšující se velikostí podniků. Významná část jí je spojena se zaměstnanci a dále roste s jejich rostoucím počtem. Nízké počty hodin věnované administrativní práci jsou tak typické zejména pro mikropodniky a nejvíce pro OSVČ bez zaměstnanců. Naopak již malé podniky s 11 až 50 pracovníky (včetně majitele) vykazují větší počet hodin věnovaných administrativě.

Více než tři hodiny týdně uvádí 80 % podniků v této velikostní kategorii a největší skupinou (40 %) zde jsou firmy, které na to potřebují více než 10 hodin týdně.

⁴ Otázka nebyla povinná, takže někteří respondenti na ni nedopověděli, např. protože tuto konkrétní informaci ze své pozice neznají, případně reagovali formou vlastního komentáře.

Graf 3: Kolik času v podnikání Vám zabere administrativní činnost nařízená státem? Malé podniky (11 – 50 pracovníků), N = 35

Komentáře k otázce

Respondenti měli dále možnost napsat vlastní komentář, resp. vlastní pohled na délku času věnovaného administrativě. Níže uvádíme jejich přehled.

- *...kromě mé práce pro stát, různé vyplňování papírů ...ještě platím účetní, která všechny nařízení a výmysly vlády hlídá...*
- *+ platba účetní*
- *...před covidem. Po covidu 0*
- *0 hodin, musel jsem ukončit živnost. Výstavnictví.*
- *3 hodiny + placená služba třetí strany*
- *abych nemusela papírovat platím paušální spojenou dan.*
- *Administrativa je vůbec nejhorší ze všech dob. podnikám více jak 15 let ale toto nikdy nebylo! Stát přesouvá vše na nás a jen neustále otravuje vyplňováním dalších nesmyslů pro fungování státu, pracujeme i za sociálku i za zdravotní pojišťovny, fin. úřad také požaduje věci, které si můžou zjistit sami a statistických výkazů je čím dál víc.*
- *Administrativu spojenou s covidem odmítám provádět.*
- *Ale proto, že si platím administrativního pracovníka, tzn. zátěž finanční.*
- *Ale vím, že jsem v tomto mezi podnikateli výjimkou (díky malému rozsahu a zaměření své činnosti).*
- *Asi by to bylo víc pokud by některé povinnosti neodpracovali externí dodavatelé (účetní atp.).*
- *Bez daňového poradce a účetních to v posledních letech vůbec nejde. O to víc ale musíme vydělat, abychom je byli schopni zaplatit. Kdo by měl čas a chuť neustále sledovat ty represní*

a depresivní opatření a zákony a povinnosti, co se na podnikatelskou sféru neustále navalují... ?

- *Dříve mi stačila max hodina týdně.*
- *Fakturace, daňové přiznání 1x ročně.*
- *Ignorují je, prostě se s nimi nebavím. Za to, jak se k nám chovají.*
- *Já nesmyslná nařízení ignoruji, dělám je to, co je opravdu zákonné a co má smysl...*
- *Je to půl napůl*
- *Jediné, co dělám tak faktury, na zbytek mám účetní abych měl vše tak jak má být.*
- *Jelikož moje podnikání mi nyní vynáší méně než hpp tak s tím již nestrávím tolik času! Díky covidu jsem si půl roku hledal uplatnění.*
- *Jsou věci, které kvůli složité administrativě ani dělat nebudu.*
- *K tomu ještě platím účetní.*
- *Kvůli tomu si platím účetní což nejsou malé peníze.*
- *Mám daňového poradce.*
- *Mám na to účetní firmu, proto tak málo.*
- *Mam šikovnou účetní. Vše mi hlídá.*
- *Méně než 3 hodiny měsíčně.*
- *Musím platit účetní.*
- *Na tuto práci jsem si musela najmout účetní, už nestíhám sledovat všechny změny.*
- *Nejhorší je dohledávání a pátrání po informacích, které ani finanční úřady neví a tápou. Informace, které vydává jejich ministerstvo...*
- *Není aktuálně relevantní s ohledem na problémy způsobené zanedbáním zdravotní péče (protože "jedině covid-19, ostatní počká, a již mě na tom telefonu se svými problémy neotravujte, na žádné vyšetření vás posílat nebudu") momentálně nula, starám se o manželku s zbytečně pozdě odhaleným nádorovým onemocněním značného rozsahu... jinak, jakožto finanční konzultant a poradce pro oblast firemního nákupu se věnuji v podstatě jen administrativě*
- *Nevím, zpracovává účetní.*
- *Nevím, administrativu řeší manžel.*
- *Nezabere, kašlu totiž na to...*
- *Nezatěžuje mě. Ta běžná.*
- *Nyní nepodnikám díky naší skvělé vládě.*
- *O dotace nežádám.*
- *Odpověď platí s podmínkou, kdybych se přinutil procházet nesmysly co ministerstvo sype na stránky Justice, do agendy soudních znalců.*

- OSVČ - vedlejší činnost.
- Platím účetní.
- Platíme si účetní.
- Podnikání mám jako vedlejší činnost, proto absolutní časové určení je zavádějící. Z času stráveného podnikáním mi tento typ administrativy zabere cca 30 %.
- Práci za mě dělá účetní, odhaduji na cca viz výše.
- Prakticky nula, den ročně na daňové přiznání, zdrav a soc. S paušální daní to bude úplně nula. Přehání se to, není to tak složité. Ale nejsem klasický živnostník, ale OSVČ na švarcsystém.
- Provozují diskotéku a mám zakázaný tanec, takže administrativní žádná momentálně.
- Přestože se administrativě věnuji několik hodin týdně, platím ještě účetní.
- Řeší spíše účetní než já.
- Řeší to účetní.
- Skoro nic, mám paušální daň.
- Statistika , ta je velmi časově náročná, výkazy pro Úřady práce vzhledem k přídavkům na děti a všem možným podporám pro zaměstnance, podklady pro běžné kontroly finančních úřadů, zdravotních pojišťoven, OSSZ. OSSZ striktně nařídilo od měs.06/2020 vše posílat pouze elektronicky. Jejich načítací program je velmi nedoladěný, nenačte téměř nic a neustále se zabýváme tím, abychom přehledy a výkazy aspoň odevzdali. Když neumí dát do provozu program, který je adekvátní s papírovým podáním, které do té doby bylo a fungovalo, tak ať nic nenařizují a tzv. nic nevylepší. Na druhou stranu, vše je dnes v el.formě, proč si všechny ostatní státní organizace sami nevyžádají od OSSZ a pojišťoven data pro použití pro jejich výkazy ? Ne, vše se musí duplicitně opět vyplnit od účetních a zaměstnavatelů. Katastrofa. Zavedení EET a kontrolního hlášení, to byla rychlost a bylo a je to k ničemu. Otravují s opravami kontrolního hlášení, v 99,99 % , pouze odpovídáme , že potvrzujeme správnost odeslaného kontrolního hlášení, je to časově náročné a pokuta za náhodnou nereakci je 30000,-Kč. Kdo panebože přišel na tuto částku? Mohli dát rovnou 1.000.000,-Kč, nebo víc, je to stejně likvidační, jako těch 30000,-Kč. Přitom často jsou státem odstavené datové schránky kvůli údržbě, stejně jako jako e-portal finančního úřadu. Nelze z provozních důvodů ani reagovat. Máme na vyjádření pouze 5 prac.dní a pak pokuta. Dovedete si vůbec představit odjet např. do lázní, nebo na dovolenou? Třeba pouze na týden? Jsme odsouzeni k nečerpání jakéhokoliv odpočinku, nebo relaxace. Já jsem konkrétně neměla žádnou dovolenou již téměř 20 let o lázních ani nemluví. A s nástupem ANO pracuji od 1.00 hod. ráno do 18.00 odpoledne každý den a i v sobotu a v neděli a stejně nestihám. Na datové schránky si musím platit zaměstnance, protože všechny projít každý den nelze a pokutu 30000,-Kč si nemůžu dovolit ani u jedné firmy a to ne za to, že my máme něco špatně, ale že se ve stanoveném čase nestihlo z nějakých důvodů vůbec odpovědět. Je toho mnohem víc, popsala bych moc stránek, jedním slovem katastrofa.
- Ted už 0, když jsem musel vyhodit zaměstnance. Sliby, lži a kraviny už nečtu.
- To se starám ale pouze o sebe.
- Toto platí v případě zrušení EET, když bylo EET funkční byla to katastrofa a bylo téměř nutno zbytečně najmout dalšího pracovníka kvůli EET.
- Už jsem zkrachoval.

- *Už žádné. Díky nesmyslným a diskriminačním státním opatřením jsem byla donucena zavřít provozovnu a nechat se zaměstnat.*
- *V důsledku neustálého zastrašování lidí a manipulace ze strany státu u mne došlo k velkému poklesu klientů a tudíž k 30.6. svoji provozovnu uzavírám....lidé jsou zfanatizováni očkovaním, dodržováním restrikcí a bojí se služeb využívat.*
- *Velká administrace mnoha dozorovatelů nad mou podnikatelskou činností, každému se zodpovídat zvláště, musím platit účetním a daňovému poradci; není v mých silách se orientovat v nepřehledném množství nařízení, nezbýval by čas na mou práci, arogance státních úředníků, kteří nám nejsou nápomocni, ale jen vyhrožují sankcemi, "stát" zatěžuje mou práci a velmi zvyšuje náklady, velké daňové zatížení našich výrobků, které nemohou konkurovat.*
- *Vzhledem k tomu, že nemám ekonomické vzdělání, i přesto, že si platím účetní, je administrativa v soukromém podnikání tak komplikovaná, že absolutně netuším, jestli vše vedu dobře a jestli je to vůbec reálné.*
- *Zbytek řeší administrativní zaměstnanci. Neustále a denně..*
- *Změny restrikcí, pracuji v cestovním ruchu, denně změny ..*
- *Zvládá to našťestí paní účetní*

2.3. Vztah státu a podnikání v ČR

Respondentům byly předloženy některé časté výroky o podnikání v ČR, aby měli možnost se vyjádřit, do jaké míry s nimi souhlasí. V tabulce níže představujeme úplné výsledky u jednotlivých otázek. Současně jsme pro jejich lepší srovnatelnost vypočítali index, který odpovědi zcela nesouhlasím přiřazuje číslo 1, spíše nesouhlasím číslo 2, spíše souhlasím číslo 3 a zcela souhlasím číslo 4. Součet součinnů pak dělíme počtem osob, které na daný výrok vyjádřili názor, nejsou tedy započteny osoby, které k dané otázce uvedly „nevím“ nebo neodpověděly.

Hodnota indexu bližší číslu 2 tedy znamená spíše nesouhlas s výrokem, hodnoty bližší číslu 3 spíše souhlas a hodnoty vyšší než 3,5 znamenají silný souhlas.

Tabulka 3: Hodnocení výroků o státu a podnikání v ČR, N = 1041

Výrok	Zcela nepravdivé	Spíše nepravdivé	Spíše pravdivé	Zcela pravdivé	Nevím, nedokážu zhodnotit, bez odpovědi	Index
Bez známostí a kontaktů jde jen obtížně získat lukrativní zakázku	9	25	373	479	155	3,492099
Vláda záměrně líčí podnikatele jako podvodníky, aby proti nim poštvala většinu veřejnosti.	18	22	231	736	34	3,673287
Podnikání v ČR je v zásadě svobodné.	222	461	278	22	58	2,101729
Různé úřady chodí na kontroly hlavně proto, aby vymohly pokuty do státního rozpočtu.	5	71	385	450	130	3,405049
Nadměrná regulace podnikání v ČR je zejména důsledkem aplikace nařízení a směrnic EU.	105	241	272	204	219	2,699513
Stát ovládaný oligarchy cíleně likviduje malé podnikatele, aby měl více zaměstnanců do svých velkých podniků.	6	45	296	631	63	3,586912

Nejsilněji podnikatelská veřejnost souhlasí s tvrzením, že „*Vláda záměrně líčí podnikatele jako podvodníky, aby proti nim poštvala většinu veřejnosti*“. Nejenže zde je nejnižší počet osob, které neuvedly svůj postoj k výroku (34) a hodnota indexu přesahuje 3,67, ale vidíme také zdaleka nejpočetnější skupinu podporovatelů tohoto výroku ve skupině „zcela pravdivé“ (73,1 %). Celkem s výrokem zcela nebo spíše souhlasí 96,0 % respondentů.

Z kvalitativních šetření víme, že podnikatelé těžce nesou morální újmu, když jsou veřejnosti představováni jako podvodníci a kdy jsou jednotlivé případy nepoctivých podnikatelů zveličovány, prezentovány jako pravidlo a využívány (zneužívány) k tomu, aby se zavedly nové regulace, povinnosti a sankce namířené proti všem podnikatelům. Místo toho, aby vláda ocenila, že podnikatelé vytváří pracovní příležitosti pro zaměstnance a přináší prostředky do veřejných rozpočtů, snaží se je prezentovat jako „nepřátele lidu“. Navzdory tomu, že zejména v menších a středních podnicích se zaměstnanci se svými zaměstnavateli znají a mají dobré vztahy, i navzdory tomu, že právě z daní a odvodů, které firmy platí za své zaměstnance nebo ze své činnosti, jsou placeni všichni zaměstnanci ve veřejném sektoru a důchodci, jejichž hlasy chce vláda touto rozeštvávací rétorikou získat.

Podobně silný souhlas získal výrok: „*Stát ovládaný oligarchy cíleně likviduje malé podnikatele, aby měl více zaměstnanců do svých velkých podniků.*“ Také v tomto případě index překonal hranici 3,5 bodu a zcela nebo spíše s ním souhlasí 94,8 % respondentů, kteří vyjádřili svůj postoj.

Verbálně sice vláda připouští, že malé a střední podniky jsou páteří ekonomiky a zaměstnávají drtivou většinu pracovníků, fakticky ale hájí zájmy asi dvou tisícovek největších zaměstnavatelů v zemi, z nichž významná část patří do svěřeneckých fondů premiéra Babiše, který z nich čerpá zisky a de facto je ovládá. Nejenže velké firmy skutečně mají nedostatek pracovníků, takže pro řadu z nich byla Covidem iniciovaná propouštění v sektoru služeb velmi vítaná, ale snáze také tvoří masu podchytitelnou odbory a manipulovatelnou populistickými stranami, než jsou zaměstnanci malých firem a OSVČ v různých oborech, kteří mají často své názory a odlišné potřeby, což mnoha politikům není po chuti.

V očích podnikatelů bylo klasickým příkladem tohoto postoje opakované tvrzení různých „autorit“ v médiích, že je třeba ukončit podporu podnikatelů zasažených restrikcemi, protože jde o podniky tak jako tak odsouzené k zániku, jelikož směr ekonomiky jde jiným směrem. Těžko tomuto argumentu rozumět, když kvůli restrikcím nejvíce krachovaly restaurace, penziony, cestovní kanceláře apod. Nový směr ekonomiky tedy znamená, že nebudeme chtít chodit jíst, cestovat a využívat další služby? Není to přesně naopak, že průmysl 4.0 postupně povede k nahrazování lidské síly u těch nyní největších zaměstnavatelů? A že společnost, která postupně bohatne, stárne a má více volného času⁵ bude chtít stále více služeb? Evropské statistiky nám ukazují, že v průmyslu máme (spolu se Slovenskem) na úkor služeb o více než 10 % vyšší zaměstnanost než Německo, které je jinak nejprůmyslovější zemí EU. Lze tedy předpokládat, že i u nás se bude postupně tento poměr měnit. Podívejme se na zájem o cestování i v této, stále ještě restrikcemi svázané, době a jasně vidíme, že nejde o mrtvý sektor, jak se nám snažili namluvit.

Stále ještě vysokou míru souhlasu, byť s hodnotou indexu těsně pod 3,5 (tedy blíže postoji „spíše souhlasím“) vykazaly výroky „*Bez známostí a kontaktů jde jen obtížně získat lukrativní zakázku*“ a „*Různé úřady chodí na kontroly hlavně proto, aby vymohly pokuty do státního rozpočtu*“. Pro oba je už zároveň společné, že přes 12 % respondentů volilo odpověď „nevím“ nebo se odpovědi úplně vyhnulo.

Pro významnou část podnikatelů zejména v B2C, kteří žijí z drobných zákazníků a nepotřebují získávat veřejné zakázky nebo zakázky od velkých firem, není toto téma klíčové, bezprostředně se jich netýká a nemají s ním zkušenosti. Podobně v případě kontrol, pokud měl podnikatel štěstí, že mu kontrola (dlouho) nepřišla, nebo se chovala korektně a vše proběhlo v pořádku, tak se k danému výroku buď necítí povolán vyjádřit nebo volí častěji částečný souhlas než v případě předchozích dvou výroků.

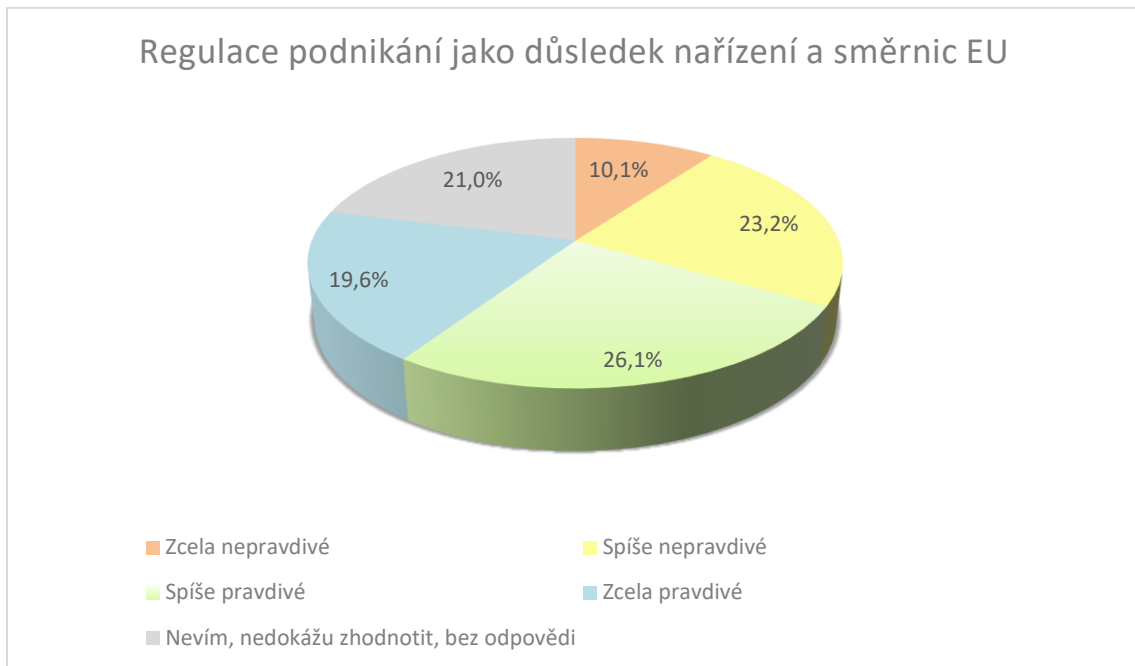
Výrok „*Podnikání v ČR je v zásadě svobodné*“ má opačný hodnotící/emoční náboj. Výsledný index 2,10 znamená, že průměrnou odpovědí je „spíše nesouhlasím“, což tedy znamená spíše kritický postoj ke státu v otázce řízení podnikání podobně jako u předchozích dvou výroků, ale s menším počtem nerozhodných (jen 58). Z těch, kteří svůj názor vyjádřili, s ním 30,5 % souhlasí nebo spíše souhlasí. Pro tuto skupinu je typické, že navzdory výhradám, které naznačuje souhlas většiny z nich s kritickými výroky o vztahu státu k podnikání (viz výše), jsou přesvědčeni, že podnikatelské prostředí v ČR je v zásadě svobodné. Zbýlých 69,5 % nevidí podnikatelské prostředí jako svobodné. Z toho 22,6 % zásadně nesouhlasí s tím, že by české podnikatelské prostředí bylo svobodné.

Nejméně jednoznačné hodnocení uváděli respondenti u výroku „*Nadměrná regulace podnikání v ČR je zejména důsledkem aplikace nařízení a směrnic EU*“. Největší počet respondentů ze všech výroků (21,0 %) se zde vyhnul hodnocení. Z kvalitativních šetření víme, že většinou proto, že nedovede posoudit, nakolik se směrnice a EU skutečně promítají do praktických otázek regulace podnikání. V malé části pak jde o respondenty, kteří regulaci podnikání nepovažují za nadměrnou, a proto nechtějí hodnotit její příčiny. Že jde o výrok zcela nebo spíše pravdivý, se domnívá 45,7 %

⁵ Viz návrhy na povinných 5 týdňů dovolené, zavedení 4 denních pracovního týdne, zaručeného příjmu apod.

respondentů, zatímco 33,3 % je přesvědčeno o opaku, tedy že nadměrná regulace podnikání v ČR není způsobena EU, ale českou vládou a úřady.

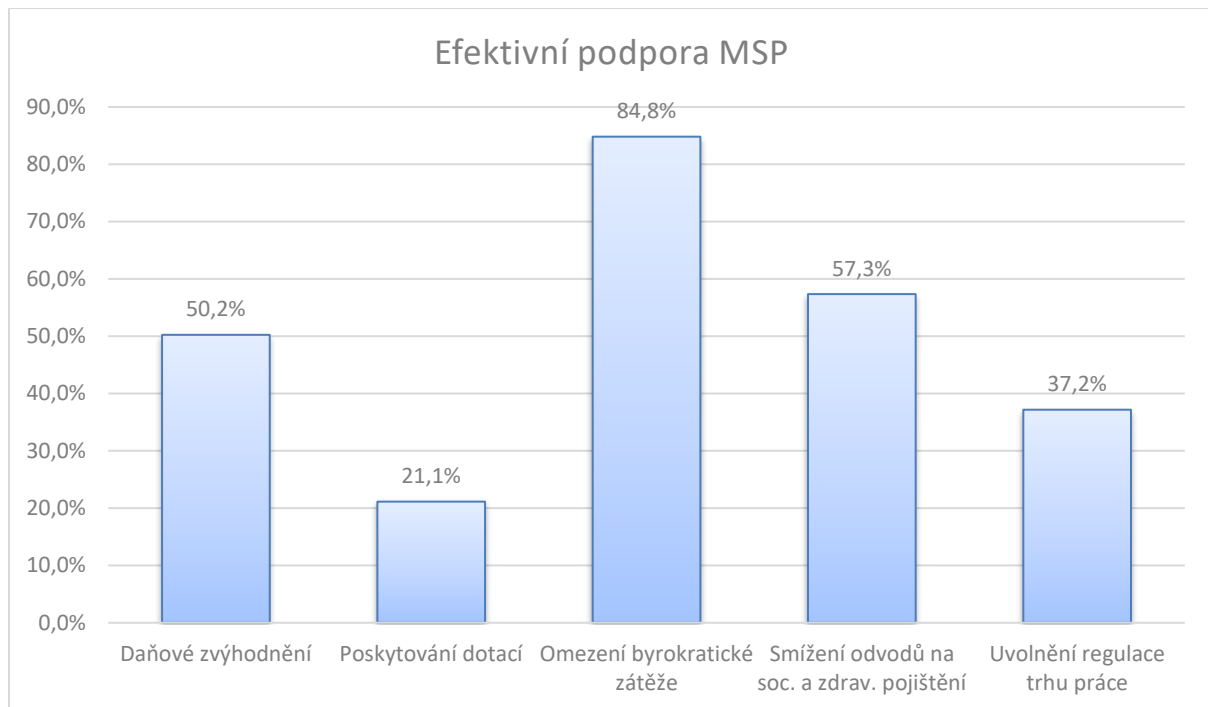
Graf 4: Hodnocení výroku „Nadměrná regulace podnikání v ČR je zejména důsledkem aplikace nařízení a směrnic EU“, N = 1041

2.4. Efektivní pomoc podnikatelům

Ve veřejném prostoru a v médiích se setkáváme s řadou názorů, co by se mělo udělat na podporu malých a středních podnikatelů. Často od akademiků, politiků nebo novinářů, kteří sami nikdy nepodnikali. Připadlo nám tedy nejjednodušší zeptat se přímo podnikatelů, co by si jako efektivní podporu podnikání sami představovali. Pokud to někdo s podporou malého a středního podnikání myslí upřímně, bude prosazovat ty body, které si podnikatelé sami přejí.

Graf 5: Jak by podle Vás měl stát efektivně podporovat malé a střední podnikání? Můžete zvolit více možností, N = 1041. Uvedené procenta představují, kolik osob z maximálního počtu danou možnost uvedlo.

Jednoznačně největší podporu získalo omezení byrokratické zátěže, kterou stát klade na podnikatele (84,8 %). Podnikatelé si přejí, aby museli vyplňovat méně hlášení a formulářů, aby se na ně vztahovalo méně regulací a když už, tak aby byly přehledně na jednom místě. Situace, kdy významnou část času musí věnovat ne své výdělečné činnosti, ale přípravou hlášení a podkladů pro veřejný sektor a kontrolou nezměrného počtu zákonů, nařízení a vyhlášek, za jejichž porušení jim hrozí sankce, je pro ně největší komplikací v podnikání. Ten, kdo chce podnikatelům opravdu pomoci a ne jen o tom mluvit, by neměl chystat další právní normy, velké strategie a dotační programy, ale měl by škrtnout povinnosti, vypouštět paragrafy a sjednocovat regulace do co nejmenšího počtu právních dokumentů.

Významně přes polovinu voleb (57,3 %) získalo ještě „Snížení odvodů na sociální a zdravotní pojištění.“ Platit daně a odvody je celkově vesměs nepopulární, nicméně daně ze zisku platíte, když máte zisk a vyděláno, zatímco odvody za zaměstnance platíte i v době, kdy se vám nedaří, firma je ve ztrátě. Často právě tyto odvody a jimi vzniklé dluhy vůči státu jsou tím, co stáhne firmu pod vodu. Vysoké odvody současně znamenají, že výdaj na zaměstnance je pro podnikatele výrazně větší než to, co zaměstnanec reálně uvidí na svém účtu.

Téměř přesně na polovině (50,2 %) je počet respondentů, kteří by uvítali daňové zvýhodnění MSP vůči větším firmám. Ještě méně respondentů (37,2 %) si jako efektivní podporu MSP představuje uvolnění regulace trhu práce (v plném znění: *uvolnění regulace trhu práce, aby - zejména v krizi - bylo možné snadněji propouštět a přijímat zaměstnance*). Tento počet nelze na jednu stranu

podceňovat, zejména když po odečtení OSVČ bez zaměstnanců by tento podíl u firem se zaměstnanci byl větší. Na druhou stranu svědčí o tom, že významná část podnikatelů se sžila se sociálním státem a ani po krizové zkušenosti nepožaduje zkrácené výpovědních lhůt, snížení odstupného apod.

Nejmenší počet respondentů (21,1 %) se vyjádřil pro poskytování dotací coby efektivní podporu MSP. V této souvislosti nemůžeme ignorovat segment podnikatelů v kultuře nebo dodavatelů pro dotované projekty (např. obecní), kteří jsou dnes v různé formě na dotacích závislí. Nicméně jako celek podnikatelé dotace spíše nepodporují a nevidí v nich efektivní nástroj podpory MSP.

Také u této otázky měli respondenti možnost uvést v rámci možnosti „jiné“ vlastní možnosti, co by podle jejich názoru nejvíce pomohlo malému a střednímu podnikání.

- 1) 16 výroků ještě podpořilo a rozvinulo téma nutných omezení nadměrné regulace podnikání, v některých případech s návazností na omezení spojená s koronavirem a jejich nedostatečných kompenzací,
 - a) *Hlavně nás nechat pracovat bez regulování a neustálého zmateného zavírání a otvírání... nutný rozum selsky do hrsti a používat hlavu.*
 - b) *Celkově vše zjednodušit - viz byrokratická zátěž.*
 - c) *Kam se podnikatel podívá, tam jsou jen hrozby a sankce. Bazírování na hloupých detailech. Sankce za neúmyslné omyly. Když udělá chybu úředník, nic se neděje - osobní zkušenost s FÚ a stavebním úřadem. Žádná kontrola nepřinese nic dobrého, v nejlepším případě je NIC. Proč se nepoužívá k tomu bičí i cukr? Když je podnikatel poctivý, dělá vše dobře, proč nedostane třeba úlevu na dani. Neříkám, že bychom se potom těšili na kontroly, ale...*
 - d) *Maximální vstřícností a pomocí v případě vyřizování nadbytečného administrativního plevelu. Kodexem chování pro státní správu, ve kterém bude zakotveno, že se k podnikatelům nesmí chovat jako k potenciálním podezřelým, ale jako k lidem, díky kterým mají oni sami teplý flek a nadstandardní platy.*
 - e) *Nechat firmy podnikat - tzn. nevymýšlet nové a nové aktualizace zákonů, nové regulace, formuláře, povinnosti. Žij a nechej žít. Zaměřit se kontrolami a cílenými na skutečné podvodníky - viz líhová mafie a ne plošně na všechny, kteří podnikají mnoho let, platí daně a odvody řádně atd.*
 - f) *Nechat je na pokoji. Po krku se má jít jen podvodníkům, ne všem.*
 - g) *Neměnit neustále pravidla, abych se mohl dlouhodobě připravit a plánovat.*
 - h) *Nepřehášením svých povinností na podnikatele, viz EET, KH ...*
 - i) *Nezasahovat do podnikání (co, kdy, kde a JAK), zákazníci/odběratelé sami rozhodnou.*
 - j) *Nezavírat provozy – nehoráznost.*
 - k) *Omezení různých nesmyslných regulací, co vše je povinen podnikatel splnit, aby mohl podnikat, větší svoboda, jednoduchost a větší důvěra v čestnost podnikatele, zvýšení hranice pro nutnost platit DPH nebo alespoň zjednodušení administrativy a nastavení jednotné sazby, ideální paušální daň alespoň pro podnikatele bez zaměstnanců.*
 - l) *Podnikání bylo normální před covidem. Nyní je to nesvobodné podnikání ovládané strachem, omezením z Covidu, testů, očkování atd.*
 - m) *Pokud některý obor JAKKOLI omezí, měl by VŠEM dotčeným firmám automaticky dorovnávat příjem, dle původních hodnot, a to až do ÚPLNÉHO pomnutí negativního dopadu. Tedy ne pouze do zrušení opatření!*

- n) *Proplatit jako v jiných zemích z přehledu FÚ za rok 2019 (kdy bylo EET) 80-90% náhrady za zavřené a omezené měsíce, kdy vláda nařídila ze dne na den zavřít naše firmy !!!!! Tak jako jinde každý měsíc....!!!!!! Ztráta výdělků = zisků, tržeb, nákladů, ztráta zákazníků...atd.*
- o) *Přestat s vydáváním nových a nových nařízení či podmínek s kadencí kulometu.*
- p) *Stačí neházet klacky pod nohy a nechat nás pracovat. Bez strachu z likvidačních pokud za blbosti.*
- 2) Podporu snížení odvodů na sociální a zdravotní pojištění ještě verbálně podpořilo 5 respondentů (z toho jeden jen sociální s tím, že zdravotní není problém).
- 3) Do další skupiny lze kategorizovat opatření ekonomického a legislativního charakteru (11 výroků)
- a) *50% odvodů do nákladů*
- b) *Zvýšení hranice pro plátce DPH alespoň na 2 mil. – 3 výroky, viz např.*
- i) *Jako drobný živnostník - řemeslník bych uvítal zvýšení limitu, kdy se stávám plátcem DPH. Ceny materiálů skokově rostou, a limit je už dlouhé roky 1 milion. Adekvátní situaci by byly určitě min. 2 miliony. Nejde mi o to, že bych nechtěl platit daně, ale považuji DPH pro drobného řemeslníka jako zbytečnou administrativní zátěž.*
- c) *Kdyby měl stát svou vlastní banku, mohl by efektivněji poskytovat, ale i vymáhat, půjčky malým a středním podnikatelům. Nyní v pocovidově jsem jako OSVČ pro banky "nulová" a právě teď bych potřebovala restart podnikání, protože se vše covidem změnilo a k původnímu stavu se už nevrátí...*
- d) *Možnost zaměstnávání osob mladších 18 let v rámci hostinské činnosti při prodeji alkoholu. Zrušení EET pro mikropodniky -viz. definice EU. Zmírnit tvrdé dopady vyhlášek o nočním klidu. Viz. novela přestupkového zákona, kdy i ve dnech předcházejícím dnům prac. volna, klidu, státním svátkům veřejné hudební produkce musí skončit ve 22 h, pokud akce obec nezařadí do vyhlášky o nočním klidu.*
- e) *Rozlišit místo podnikání - výdělky jiné ve městě a na venkově, důležitost živnostníků i na venkově, změnit odvody z minimální mzdy na skutečnou mzdu jako u zaměstnanců, malý živnostník nemůže držet tempo s rostoucí mzdou státních zaměstnanců, politiků a IT aj. neplatit penále, když zrovna nejde platit zálohy - ale důležité je dorovnání za celý rok při podání dan. příznání, mzda živnostníků je pohyblivá, v případě nemoci uprostřed měsíce třeba 20dní nelze zaplatit zálohy ani přerušit podnikání - vždy je povinnost platit, když není nemoc celý měsíc, možnost uložit si více peněz právě ze snížených záloh nebo nezaplacených do rezervy a zaplatit po dan. příznání, podpora podnikání na vesnici - i zde jsou lidé a vysoce kvalitní práce.*
- f) *Uzákonit max. dobu splatnosti Faktur 14dní. Ne déle.. jako je to zvykem u nadnárodních podniků, kterým pouze děláme zdarma banku. A tím se to přenáší i na podnikatele v ČR.*
- g) *Vícerychlostní DPH. Při zachování stejných sazeb na jednotlivé produkty dávat daňovou slevu na povinnost odvést DPH. 0-1mil 100 procent (neplátce) z obratu 1-2 mil 90 procent, 3-4mil 80 procent slevy by procentuální zatížení DPH rostlo.*
- h) *Zrušení daně z příjmu fyzických osob, zrušení povinných odvodů (přechod na komerční sociální a zdravotní pojištění), zrušení zákoníku práce.*
- i) *Zrušení pokut za pozdní podání KH, popř. zavést beztrestné lhůty.*

- 4) Na problematiku pracovního trhu mířilo dalších 8 komentářů. Primárně se zaměřovaly na snížení počtu pracovníků veřejného sektoru a jejich uvolnění do sektoru soukromého, na vyrovnání paradoxní situace, kdy zaměstnanec je díky legislativě vůči zaměstnavateli výrazně silnější stranou a na větší flexibilitu pracovních úvazků, případně snazší zaměstnávání cizinců, které by řešily aktuální problémy s nedostatkem pracovní síly.
- a) *Nejnákladnější finančně v českém podnikání je zaměstnanec. To je velká pravda. Zaměstnanec je pán. A to každý zaměstnanec, jak státní, tak u podnikatele, a to pán oproti zaměstnavateli. Má neúměrně moc práv oproti zaměstnavateli. Neustálé zvyšování minimální mzdy je nesmysl. Vede pouze k inflaci a myslím k cílenému znehodnocení peněz, které si někteří zodpovědní občané legálně a těžce naspořili. Stát by neměl vůbec zasahovat do odměňování zaměstnanců v soukromých sférách. Ať si to reguluje ve státních sférách, ale ve státě, kde mají státní zaměstnanci výrazně vyšší platy, než ostatní v soukromých sférách, tam zcela jistě není mnoho v pořádku. Státní zaměstnanec by neměl být platově zvýhodněn nad někým, kdo opravdu tvoří hodnoty a aktiva pro stát. Státní zaměstnanci jsou, a to je pravda, v soukromých sférách zcela nepoužitelní. Nejsou sebekritičtí, loajální, nemají smysl pro odpovědnost, trpí arogancí a nadřazeností, přitom téměř nic neumí, pouze tu svoji jednu jedinou práci, a většinou ani tu ne moc dobře, jsou nároční na peníze, na svůj volný čas, benefity apod. Za nic nenesou zodpovědnost, nikdy se žádný jejich průšvih neodrazí na penězích. Pokud nestíhají, tak se klidně vezme někdo další, vzhledem k jejich definitivě to nikomu nevadí, nic se neděje. Vůbec nechápu, jak můžeme mít ekonomickou ministryni bez znalostí angličtiny, nebo jazyků vůbec a ta její matematika je také taková, že jedna a jedna je pět a minus krát plus je plus. To lze velmi snadno dokázat. No jsme v Česku. Situaci v našem státě bych ohodnotila následovně: Představme si, že jsme šestičlenná rodina z minulých dob, kde se lidé živilí prací v hospodářství a na poli. Z těch šesti lidí by čtyři seděli doma a zabývali se prací doma, praním vařením, úklidem, mytím oken apod. a pouze dva by pracovali na hospodářství, na poli, se zvířaty, vlastně by celou tu rodinu prakticky živil. Ovšem když ti dva večer přijdou sedření domů, tak jsou ještě od těch doma buzerováni, nadáváni, kritizováni, nedostanou najíst z různých důvodů apod. Ano je domácí práce také potřeba, ale ne v tomto poměru a za zvýhodněných podmínek. A takto je to v našem státě zařízené.*
- b) *Při nedostatku pracovní sil otevřít hranice z východu.*
- c) *Snížit počet státních zaměstnanců a zefektivnit jejich práci*
- d) *snížit stavy státních úředníků na 15% (nikoli o 15%!!) současného stavu.*
- e) *Úprava zákoníku práce tak, aby zaměstnanec byl motivován k práci, a ne aby se mu vyplatila nemocenská či paragraf.*
- f) *Uvolnění zaměstnanců ze státního sektoru.*
- g) *Vyhodit 99% úředníků.*
- h) *Vytvářet takové podmínky, aby zaměstnavatelé snadněji poskytovali kratší úvazky. Daleko jinak se potom rozjíždí vlastní podnikání a v případě jakéhokoliv problému se člověk neocitne v bezvýhodné situaci.*
- 5) Další část výroků (7) se zaměřuje na požadavek rovného postavení všech podnikatelů a zabránění zneužívání svého postavení velkými obchodními řetězci, mamutími nadnárodními společnostmi. Resp. na požadavek podpory místního malého podnikání vůči zahraničním společnostem.
- a) *Dodržovat ROVNÁ pravidla pro všechny.*
- b) *Nechat nás dýchat a přestat zvýhodňovat velké korporáty.*

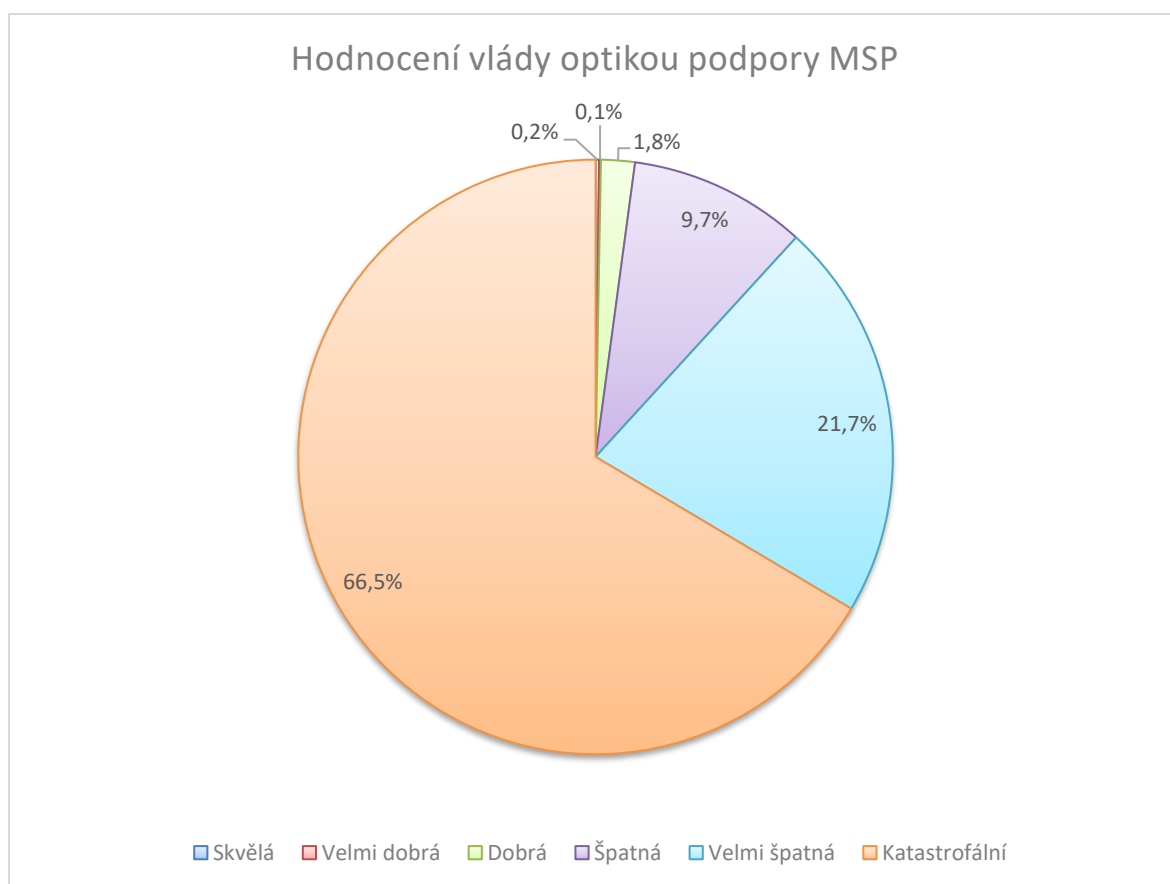
- c) *Podporovat zakázky a drobné projekty pro CZ firmy. Viz výroba roušek v Číně atd.*
 - d) *Postihovat dumpingové a reklamní akce řetězců. Není možné, aby ceny ve velkoobchodě byly VYŠŠÍ než v maloobchodě....*
 - e) *Uvolňováním zakázek. Ne jen pro velké firmy. Nakonec to dělají stejně OSVČ, ale přes 3 ruky.*
 - f) *Veřejné zakázky obvykle diskvalifikují malé a začínající společnosti i když by byly schopné službu/produkt dodat.*
 - g) *Zvýhodnit a podpořit české výrobce, nepodporovat cizí - dovoz, znevýhodnit cizí v případě, že to sami umíme – vyrábíme.*
- 6) Další část respondentů požaduje od státu korektní vyjadřování o podnikatelích a omezení klientelistických vazeb (4 výroky).
- a) *Nedávat státní zakázky kamarádům, nelhat o živnostnících.*
 - b) *Přestat srovnávat zaměstnance, OSVČ, živnostníky a podnikatele. Jsou to čtyři různé skupiny a každá z nich má svá specifika.*
 - c) *Začít o nás mluvit jako o důležité součásti státu a ekonomiky, vážit si naší práce a toho, že minimálně zatěžujeme státní aparát. Srovnat podmínky pro zaměstnance a OSVČ.*
 - d) *Změnit rétoriku o podnikatelích.*
- 7) Omezit dotace, resp. cíleně je dát jen na malé, nevýdělečné projekty požadují 3 respondenti.
- a) *Poskytování dotací zaškrtnuto, ale myšleno opravdu pro menší podnikatele. At raději dostane pár tisíc Lojza, co chová například České Zlaté Kropenky, hájí tím České plemeno, rozhodně není jednoduchý jakákoliv chov pro menší zemědělce, jelikož například bránit se škodícím potkanům je složitější pro toho Lojzu co má 50 kusů, než pro někoho, kdo má plné haly hybridních slepic a s nadsázkou myšleno, neví, o jaké dotace dřív má žádat a kde je utopit. Opět vlastní zkušenost.*
 - b) *Zrušení veškerých dotací, pouze na veřejnou činnost.*
 - c) *Zrušit VEŠKERÉ dotace. Na vše.*
- 8) Rovné podmínky, zejména v sociální oblasti by zejména OSVČ chtěli také ve srovnání se zaměstnanci, kde se cítí znevýhodnění (2 výroky).
- a) *Aktuálně mě tíží velmi nevstřícné podmínky pro OSVČ při odchodu na MD a RD. Zvláště v tuto chvíli, kdy po "covid" omezeném období si nebylo možné našetřit, ale naopak člověk své úspory již využil.*
 - b) *Mít nárok na mateřskou a možnost být s dítětem na paragrafu.*
- 9) Zbylé tři výroky patří už nemají společného jmenovatele, jde např. o (možná ironická) vyjádření, že žádné problémy podnikání nepostihují, nebo apel na zlepšení školství.
- a) *Nevím, nevidím to jako problém. Daně se už neplatí, odvody jsou tak minimální, že z toho nebude akorát důchod.*
 - b) *Podpora školství, více praxe pro žáky*
 - c) *Ti zmrdi by měli skočit z oken...*

2.5. Hodnocení vlády optikou podpory MSP

Respondentů jsme se cíleně ptali „Jak byste ohodnotil/a současnou vládu z hlediska podpory malého a středního podnikání?“. Je třeba zdůraznit, že nejde o celkové hodnocení vlády a všech jejích kroků, ale o pomyslnou známku z jednoho předmětu. To, jak podnikatelé hodnotí vládu z hlediska podpory malého a středního podniku neznamená, že ji v některých dalších ohledech (zahraniční politika, životní prostředí apod. nemohou hodnotit jinak, lépe nebo hůře.

Každopádně očima podnikatelů je podpora malého a středního podnikání v podání současné vlády hodnocena vesměs negativně. Jako špatnou, velmi špatnou nebo dokonce katastrofální ji hodnotí 97,9 % respondentů, přičemž výrazně převažují silněji negativní hodnocení, jak ukazuje graf.

Graf 6: Hodnocení vlády z hlediska podpory malého a středního podnikání, N = 1035

Kdybychom jednotlivá hodnocení číslovali (skvělá = 1, velmi dobrá = 2 ... až katastrofální = 6), pak průměrná známka by byla 5,5. Tedy na hranici mezi hodnocením velmi špatným až katastrofálním.

3. Rejstříky

3.1. Seznam tabulek

Tabulka 1: Krajské složení výběrového souboru, N = 1041.....	3
Tabulka 2: Zastoupení podniků podle velikosti, N = 1041.....	3
Tabulka 3: Hodnocení výroků o státu a podnikání v ČR, N = 1041.....	14

3.2. Seznam grafů

Graf 1: Co z Vašeho pohledu patří mezi aktuální a závažné problémy České republiky? N = 1041.....	4
Graf 2: Kolik času v podnikání Vám zabere administrativní činnost nařízená státem? N = 1014	9
Graf 3: Kolik času v podnikání Vám zabere administrativní činnost nařízená státem? Malé podniky (11 – 50 pracovníků), N = 35.....	10
Graf 4: Hodnocení výroku „Nadměrná regulace podnikání v ČR je zejména důsledkem aplikace nařízení a směrnic EU“, N = 1041	16
Graf 5: Jak by podle Vás měl stát efektivně podporovat malé a střední podnikání? Můžete zvolit více možností, N = 1041. Uvedené procenta představují, kolik osob z maximálního počtu danou možnost uvedlo.....	17
Graf 6: Hodnocení vlády z hlediska podpory malého a středního podnikání, N = 1035	22

Inboox CZ, s.r.o.	
Mimoňská 3223, Česká Lípa tel.: +420 775 201 346	Opletalova 919/5 (budova ČTK), Praha 1 tel.: +420 734 577 338
Výstaviště 3 (budova RHK Brno) 603 00 Brno tel.: +420 734 315 661	Novinářská 7, Ostrava tel.: +420 734 445 846
Čechova 52, České Budějovice tel: +420 734 621 067	
<p>Kontaktní osoba</p> <p>Mgr. Ladislav Buček</p> <p>+420 777 038 343</p> <p>Ladislav.bucek@inboox.cz</p> <p>www.inboox.cz</p>	